

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ-ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ

ΠΗΓΗ: JERUSALEM PATRIARCHATE - NATIONAL TECHNICAL UNIVERSITY OF ATHENS

Η «R» φέρνει στο φως την εικόνα από τον Πανάγιο Τάφο, όπου φαίνεται η νεκρική κλίνη. Η κεφαλή κοιτάζει προς Δυσμάς, ενώ είναι ορατές και οι αύλακες για τα σωματικά υγρά του Ιησού

Του **ΝΕΣΤΟΡΑ ΔΗΜΑΡΑ**
n.dimaras@realnews.gr

«**N**ιώσαμε δέος ανοίγοντας μετά από αιώνες τον Πανάγιο Τάφο. Επί της νεκρικής κλίνης είδαμε τις αύλακες για τα σωματικά υγρά του Ιησού και μία θέση για την κεφαλή προς Δυσμάς...».

Τις συγκλονιστικές στιγμές της αποκάλυψης των μυστικών του Πανάγιου Τάφου περιγράφει στη *Realnews* η επιστημονική υπεύθυνη της αποκατάστασης του χριστιανικού μνημείου **Τόνια Μοροπούλου**. «Όταν ανοίξαμε τον Τάφο, ζήσαμε το θαύμα. Αυτός ο Τάφος είναι ζωντανός! Στέλνει το μήνυμα της Ανάστασης και της ελπίδας. Η κλίνη του βράχου είναι εμποτισμένη με αρωματικά έλαια, γεγονός που αποδείχθηκε και επιστημονικά, όταν ολοκληρώθηκε η χημική μελέτη που κάναμε», αναφέρει η επικεφαλής της πολυπληθούς ομάδας των Ελλήνων επιστημόνων από πέντε σχολές και επτά εργαστήρια του ΕΜΠ που ανέλαβαν την ευθύνη της αποκατάστασης του μνημείου.

«Αποτυπώματα» στο Ιερό Κουβούκλιο

Το όλο εγχείρημα αποτέλεσε το επιστέγασμα της πρωτοβουλίας του Πατριάρχη Ιεροσολύμων κ. **Θεόφιλου** για την αποκατάσταση του Ιερού Κουβουκλίου και του ιερού βράχου του Τάφου με τη σύμφωνη γνώμη των τριών χριστιανικών κοινοτήτων του Πανάγιου Τάφου.

Η αγωνία επιστημόνων και ιεραρχών κορυφώθηκε τις στιγμές εκείνες που οι ειδικοί επιχειρούσαν το άνοιγμα του Τάφου. «Ήταν η πιο δύσκολη στιγμή γιατί ο κίνδυνος αστοχίας ήταν τεράστιος, αν και είχαμε προετοιμαστεί κατάλληλα», παραδέχεται η Τ. Μοροπούλου. Το αποτέλεσμα ήταν εντυπωσιακό. Κάτω από τη λευκή μαρμαρίνη πλάκα βρέθηκε μία γκριζα μαρμαρίνη πλάκα με έναν σταυρό εγγεγραμμένο από την εποχή των Σταυροφοριών. Κάτω από την πλάκα αυτή βρέθηκε ένα στρώμα αδρανών υλικών (σκόνη, μικρά χαλίκια) που μετακινήθηκαν μετά από έγκριση των εκπροσώπων των τριών εκκλησιών, για να αποκαλυφθεί «η κλίνη επί της οποίας αποτέθηκε το σώμα του Χριστού μετά την αποκαθίλωση».

Ο Τάφος του Ιησού έμεινε ανοιχτός για 60 ώρες, πριν κλείσει και πάλι, ενώ ο βράχος που τον φιλοξενεί μελετήθηκε από τους Έλληνες επιστήμονες και προστατεύθηκε με κατάλληλες

«Αυτός ο Τάφος είναι ζωντανός»

Η επικεφαλής της επιστημονικής ομάδας που ανέλαβε την αποκατάσταση του μνημείου της χριστιανοσύνης, **Τόνια Μοροπούλου**, αποκαλύπτει στη *Realnews* άγνωστες λεπτομέρειες και φωτογραφίες-ντοκουμέντα του Τάφου του Ιησού

παρεμβάσεις. Οι υπόγειοι χώροι ερευνήθηκαν από ρομπότ που εισήλθαν σε αγωγούς και τούνελ, όπου και διαπιστώθηκε ότι υπάρχουν κενά και υπερβολική υγρασία η οποία αποτελεί μελλοντική απειλή για το σύνολο του μνημείου και του Ιερού Κουβουκλίου.

Η πολύμηνη, όμως, αποκατάσταση του μνημείου είχε και ένα ακόμη καθοριστικό σημείο για την ιστορία του. Η ελληνική ομάδα άνοιξε ένα μικρό παράθυρο ώστε για πρώτη φορά ο Τάφος να είναι ορατός στους προσκυνητές για πάντα στους αιώνες.

Συνολικά, μέχρι τώρα το Κουβούκλιο αποσυναρμολογήθηκε, τα αρχαία μάρμαρα και οι πέτρες συντηρήθηκαν και τοποθετήθηκαν ξανά, υπήρξε καθαρισμός των διαβρωμένων κονιαμάτων, έγιναν «ενέσεις» με πρωτοποριακά μείγματα και όλα αυτά χωρίς να καθούν ή να αλλοιωθούν επιγραφές, χρονολογίες, τοιχογραφίες των σταυροφόρων και άλλα «αποτυπώματα» της Ιστορίας.

Τόνια Μοροπούλου

«Ο βράχος είχε θρυμματιστεί και είχαμε υποχρέωση να τον προστατεύσουμε. Αυτός ήταν το πανάρχαιο υλικό που φιλοξενούσε τον Τάφο», ανέφερε χαρακτηριστικά η Τ. Μοροπούλου.

Όπως προβλέπει ο σχεδιασμός, τον Φεβρουάριο θα απομακρυνθεί ο σιδερένιος κλωβός που είχαν τοποθετήσει πριν από 70 χρόνια οι Βρετανοί, με στόχο να συγκρατεί τις παραμορφώσεις τις οποίες υφίστατο το μνημείο.

Σύμφωνα με τους Έλληνες επιστήμονες, μέχρι στιγμής στο Ιερό Κουβούκλιο τοποθετήθηκαν πλέγματα πτανίου στα φατνώματα, ενισχύθηκαν τα αδύνατα δομικά σημεία του Κουβουκλίου, ενώ υπήρξε ανάταση σε όλες τις κολώνες. Αυτή την περίοδο ξεκινά η επανατοποθέτηση των δομολίθων και των φατνωμάτων, τα οποία τους τελευταίους μήνες καθαρίστηκαν, συγκολλήθηκαν και συντηρήθηκαν.

Οι εργασίες θα συνεχιστούν στον τρούλο, με τις ομάδες συντήρησης να δουλεύουν στην ολοκλήρωση του καθαρισμού και την προστασία των αρχιτεκτονικών επιφανειών και του γλυπτού διακόσμου, έτσι ώστε στις 22 Μαρτίου να παραδοθεί στο Πατριαρχείο το αποκατεστημένο και αναστηλωμένο Κουβούκλιο για να γίνει εκεί η αφή του Αγίου Φωτός.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ-ΝΤΟΚΟΥΜΕΝΤΟ

ΜΙΑ ΑΚΟΜΑ εικόνα που εξασφάλισε η «R» από τον Πανάγιο Τάφο με την νεκρική κλίνη του Ιησού